

Valtuustoaloite Yksinäisyyden ehkäisyn ja yhteisöllisyyden vahvistamisen toimenpideohjelma

Kaupunginhallitus 31.03.2026 § 44

Valmistelija: asianhallintasihteeri Mari Eirola

Kannuksen vanhus- ja vammaisneuvosto jätti kaupunginvaltuuston kokouksessa 2.3.2026 oheismateriaalina olevan valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että kaupunki laatii ja käynnistää poikkihallinnollisen yksinäisyyden ehkäisyn ja yhteisöllisyyden vahvistamisen toimenpideohjelman vuosille 2026 – 2028 yhteistössä järjestöjen, seurakunnan sekä Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soiten kanssa.

Hallintosäännön 110 §:n mukaan kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite annetaan puheenjohtajalle. Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä kaupunginhallituksen valmisteltavaksi. Valtuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitettun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu.

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus merkitsee aloitteen tiedoksi ja lähettää sen hyvinvointipalveluiden toimialalle valmisteltavaksi ja päätettäväksi.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä kaupunginjohtajan ehdotuksen asiassa.

Hyvinvointipalveluiden lautakunta 12.05.2026 § 10
44/00.01.02/2026

Valmistelija hyvinvointijohtaja Johanna Junno ja liikuntapalvelupäällikkö Marianne Nivala.

Hyvinvointipalveluiden toimialajohtaja ja Hyte-koordinoinnista vastaava liikuntapalvelupäällikkö ovat käyneet läpi valtuustoaloitteen. Kannuksen kaupungin hyvinvointipalvelut kiittävät vanhus- ja vammaisneuvostoa tärkeästä ja ajankohtaisesta aloitteesta. Yksinäisyyden ehkäisy ja yhteisöllisyyden vahvistaminen ovat keskeinen osa kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä (Hyte).

Aloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen edellyttää lisäresursseja ja erillistä määrärahavarausta talousarvioon, erityisesti koordinointiin ja henkilöstöön. Tällä hetkellä talousarviossa ei ole tähän määrärahoja.

Hyvinvointipalvelut näkevät tarkoituksenmukaisena, että yksinäisyyden ehkäisyä kehitetään edelleen osana olemassa olevia rakenteita ja Kannuksen kaupungin Hyte-työtä sekä yhteistyötä järjestöjen, seurakunnan ja Soiten kanssa jatkamalla.

Alla listaus nykyisistä jo toteutetuista toimenpiteistä:

- Kohtaamispaikat ja ryhmätoiminta
Kaupungissa toimii useita matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja sekä harrastus- ja vertaisryhmiä Kannuksen kaupungin omana toimintana että yhteistyössä järjestöjen ja seurakunnan kanssa.
 - Järjestöyhteistyö
Hyvinvointipalvelut tekevät aktiivista yhteistyötä paikallisten yhdistysten ja seurakunnan kanssa, jotka tarjoavat yhteisöllistä toimintaa eri ikäryhmille.
 - Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (HYTE-työ)
Yksinäisyyden ehkäisy sisältyy osaksi kaupungin hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa. Kannuksen kaupunki on käynnistänyt OmaisVoima-hankkeen.
 - Palveluohjaus
Kuntalaisia ohjataan olemassa oleviin palveluihin ja toimintoihin yhteistyössä Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soiten kanssa.
 - Tapahtumat ja osallistumismahdollisuudet
Kaupunki järjestää ja tukee tapahtumia, jotka lisäävät kuntalaisten kohtaamisia ja osallisuutta, sekä myöntää avustuksia yhdistyksille ja yhteisöille yhteisöllisen toiminnan järjestämiseen. Toiminnassa painotetaan kuntalaisten mahdollisuuksia osallistua, vaikuttaa ja tulla kuulluksi. Kannuksen kaupungin strategiassa korostetaan kuntalaisten osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien vahvistamista sekä aktiivisen ja tasa-arvoisen osallistumisen edistämistä palvelujen kehittämisessä.
1. Tilannekartoitus yksinäisyydestä
Toteutuu hyvinvointikertomustyön ja kyselyiden kautta sekä täydentyy käytännön työntekijöiden kentältä saamalla kokemustiedolla ja havainnoilla. Laajempi erillinen selvitys vaatisi lisäresursseja.
 2. Uudet kohtaamispaikat ja vertaisryhmät
Toimintaa on jo olemassa monipuolisesti eri toimijoilla sekä yhteistyössä. Uusien kohtaamispaikkojen perustaminen edellyttää tilaresursseja, ohjaajia ja jatkuvaa koordinaointia. Nykyisiä toimintoja voidaan markkinoida nykyistä enemmän ja niiden näkyvyyttä sekä saavutettavuutta parantaa. Moni arkinen paikka toimii kohtaamispaikkana esim. kirjasto, uimahalli, nuorisotilat.
 3. "Kaveriksi arkeen" -vapaaehtoismalli
Vapaaehtoistoimintaa on jo järjestöjen kautta. Uuden mallin koordinaointi vaatisi erillisen vastuuhenkilön sekä pitkäjänteistä rahoitusta. Vertaisohjaajatoimintaa on pyritty käynnistämään liikuntaryhmissä. Lisäksi Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soitella on käytössä linkkihenkilötoimintaa, jota voidaan hyödyntää yhteistyössä.

4. Kuljetusratkaisut tapahtumiin
Haasteellinen toteuttaa laajasti kustannusten ja lainsäädännön vuoksi. Koulukyyditysten hyödyntämien on jo mahdollista.
5. Yksinäisyyden tunnistaminen palveluohjauksessa
Asia on jo osittain käytännössä, erityisesti yhteistyössä Soiten kanssa. Kehittämistä voidaan jatkaa koulutuksen ja yhteistyön kautta.
6. Vuosittainen seurantaraportti valtuustolle
Toteutettavissa osana olemassa olevaa hyvinvointiraportointia sekä osana lakisääteistä raportointia ja kaupungin strategian ja muiden asiakirjojen mukaista seurantaa. Erillinen raportointi lisäisi hallinnollista työtä.

Hyvinvointijohtaja Hyvinvointipalvelut näkevät tarkoituksenmukaisena, että yksinäisyyden ehkäisyä kehitetään edelleen osana olemassa olevia rakenteita ja Kannuksen kaupungin Hyte-työtä sekä yhteistyötä järjestöjen, seurakunnan ja Soiten kanssa jatkamalla.

Päätös Hyvinvointipalveluiden lautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä hyvinvointijohtajan ehdotuksen asiassa.